

Галаєвська, Л. В. Методи формування діалогічних умінь учнів на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2, 8–11.

Полат, Є. С. (2004). Що таке проєкт: Типологія проєктів. *Відкритий урок*, 5–6, 37–45.

Скрипник, С. В. (2021). Stem-освіта як організаційно-методичні засади формування дослідницької компетентності. *Сучасні освітні технології. Матеріали III Міжнар. Наук.-практ. конф.* 77–79.

Кучерук О. А. (2017). Принципи розвивального навчання і методи реалізації їх у шкільному курсі української мови. *Українська мова і література в школі*, 1, 8–13.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ЛАТВІЇ

Глушко Оксана,

кандидат педагогічних наук,
молодший науковий співробітник,
відділ порівняльної педагогіки,
Інститут педагогіки НАПН України,
м. Київ, Україна

 glushko.oks74@gmail.com

Модернізація змісту загальної середньої освіти є важливою складовою процесу реформування. Сучасні виклики потребують від освітньої системи підготування молоді компетентної, здатної швидко адаптуватися до вимог часу, навчатися протягом життя, з активною громадянською позицією. Глобалізаційні процеси, постійно зростаючі технології вимагають трансформувати процес викладання та навчання, перегляду та впровадження нових навчальних програм, удосконалення змісту освіти, спрямованого, в тому числі, на формування в учнів ключових компетентностей, а також на широкий спектр навичок, які корелюються з вимогами ринку праці.

Необхідність розвитку компетентностей й відповідних навичок обґрунтована у документах Стратегія сталого розвитку Латвії до 2030 року (Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija LIAS, «LATVIJA 2030») та Національному плану розвитку на 2021–2027 роки (Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021–2027 gadam (NAP2027)). Наразі у документі Національний план розвитку Латвії на 2021–2027 роки наголошується на важливості ефективного впровадження нових навчальних планів та підходів у загальноосвітній сфері. Поширення передового досвіду, з особливим акцентом на підприємницькій діяльності та цифрових навичках, освіти для сталого розвитку, навичках майбутнього (творчість, гнучкість, адаптивність) та навичках STEM / STEAM. Серед важливих елементів реформування освіти є підвищення успішності учнів у читанні, природничих і математичних дисциплінах, це своєю чергою підвищить рівень підготовленості та зацікавленості учнів до освіти, актуальної для майбутньої економіки й майбутніх викликів.

Після затвердження цих документів розпочинається черговий етап реформування загальної середньої освіти країни. На цьому етапі, у рамках проекту «Компетентнісний підхід до навчальної програми», скорочено «Школа 2030» (Skola 2030) заплановано імплементацію компетентнісного підходу на всіх освітніх рівнях, починаючи із дошкільної освіти і закінчуючи 12-м класом. Цей проект було розпочато у жовтні 2016 року і триватиме до грудня 2023 року. У рамках проекту відбувається перегляд та вдосконалення чинних навчальних планів, розробка та апробація оновлених навчальних планів, розробка програм з предметів й відповідних цифрових навчальних матеріалів до них, у т.ч. для дітей з особливими потребами.

Внаслідок переходу на компетентнісний підхід до обов'язкової шкільної освіти були внесені такі зміни:

- раннє введення другої іноземної мови – раніше друга іноземна мова була включена з 6 класу, нині з 4 класу;
- історія Латвії та всесвітня історія об'єднані в один предмет, який викладається з 7 класу;
- посилення ролі вивчення латиської мови в навчальній програмі для шкіл національних меншин;
- створення нового предмета «Драма», поєднання його з іншими видами мистецтва (література, образотворче мистецтво, музика);
- створення нового предмета «Дизайн і технології»;
- створення нового предмета «Техніка» або «Інженерні науки» для учнів 7–9 класів;
- запровадження предмета «Інформатика» для 1-9 класів (у 1–3 класах інтегрований з іншими предметами);
- замість колишнього предмета фізкультури введено предмет «Спорт і здоров'я».

Спортивні заняття наразі відбуваються 3 години на тиждень, внесено деякі зміни в навчальний план, посилений міждисциплінарний підхід, за рахунок включення як питань фізичної активності, так і збалансованого харчування та здорового способу життя.

Міністерством освіти і науки Латвії, відповідно до реформування освіти на основі компетентнісного підходу, у шкільну навчальну програму були введені нові предмети, а саме: інженерні науки та драматургія, модернізований зміст таких навчальних предметів як історія, інформатика, спорт і здоров'я, іноземні мови. Ще одна помітна зміна, запроваджена в рамках реформи компетентнісного підходу, стосується зосередження уваги на цінностях, які виховуються в процесі освіти. Отже, імплементація стратегічних цілей у зміст базової шкільної освіти сприятиме розвитку в учнів таких ключових компетентностей, як цифрова компетентність, компетентність у науках, технологіях та інженерії, громадянська компетентність, мультикультурна та багатомовна компетентності.

Список використаних джерел

Latvijas Republikas Saeima. (2020). Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021–2027 gadam. <https://likumi.lv/ta/id/315879-par-latvijas-nacionalo-attistibas-planu-20212027-gadam-nap2027>

Skola 2030. <https://skola2030.lv/lv/par-projektu>